

den indruk van waarheid en volkomen natuurlijkheid ontvangen. Wat de een bereikte met elk voorwerp afzonderlijk te bestudeeren, dat zocht de andere door geen enkele penseelstreek te plaatsen op een of ander voorwerp, die niet van beteekenis voor het geheel was en in harmonie met lucht, boomen en weiland. Want hoe Willem Maris ook zocht naar het ware: of in minutieuse maar schoone omtrekken of in breedgeschilderde, van kleurenrijkdom wemelende schilderijen, vol van reflecties van het blauw der lucht en van het warme zonlicht, dat liefkoozend strijkt over de ruggen van rossige of witte koeien, altijd is Willem Maris even sterk als Potter, te goeder trouw; altijd is het zijn persoonlijke overtuiging door werken en zien verkregen.

De tonen die hij vindt en die de illusie geven van het leven, zijn ook slechts formules, gevonden door het vele zien en bestudeeren van de natuur; het is de juistheid waarmede hij de onderlinge verhouding van licht en donker naar zijn begrip van schoon overzet, en dit zoo onmerkbaar weet te doen, dat het resultaat tegelijk waar en schoon is.

Als men 's morgens vroeg door die rijke weilanden wandelt, die de zuidzijde van den Haag omlijsten en die van af Potter zoo vele kunstenaars inspireerden, en men ziet het gras vol boterbloemen, rose koekoeksbloemen als overspreid met een doorzichtigen zilveren sluier, die door de kracht der alles verwarmende zonnestrallen wordt opgetrokken en als een wazige damp boven de slooten blijft hangen, als men dat redelooze genieten beschouwt van die koeien met de voorpooten in het water, de rose snoet nog druipend van het volle drinken, dat domme tevredene, dat benijdbare onbewuste van zoo een log beest: dat ons in kleingeloovige stemmingen doet wenschen te zijn als het vee in de weide —; als men ziet hoe Willem Maris het vluchtige, het